

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN XUÂN BẠCH

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG
CỦA HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN NA HANG, TỈNH TUYÊN QUANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN XUÂN BẠCH

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG
CỦA HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN NA HANG, TỈNH TUYÊN QUANG**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8620115

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐINH NGỌC LAN

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác. Mọi sự trích dẫn đã được chỉ rõ nguồn gốc, tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn.

Thái Nguyên, tháng 02 năm 2019

Tác giả

Nguyễn Xuân Bạch

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành tới PGS.TS Đinh Ngọc Lan người đã chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi rất tận tình trong suốt thời gian thực hiện và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, khoa Sau Đại học là cơ sở đào tạo đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Xin gửi lời cảm ơn tới Ủy ban nhân dân huyện Na Hang, Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Na Hang, các cơ quan, tổ chức, cá nhân đã giúp đỡ tôi nguồn tư liệu phục vụ cho việc thực hiện đề tài.

Cuối cùng xin cảm ơn gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp, cán bộ, công chức nơi công tác luôn động viên, ủng hộ, giúp đỡ tôi tập trung nghiên cứu và hoàn thành bản luận văn thạc sỹ của mình.

Thái Nguyên, tháng 02 năm 2019

Tác giả

Nguyễn Xuân Bạch

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN THẠC SỸ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
4. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	3
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	5
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	5
1.1.1. Khái niệm về HTX	5
1.1.2. Khái niệm về HTX nông nghiệp	7
1.1.3. Vai trò của hợp tác xã nông nghiệp	7
1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài.....	10
1.2.1. Cơ sở thực tiễn, quá trình phát triển của hợp tác xã trên Thế giới và ở Việt Nam	10
1.2.2. Thực trạng phát triển HTX tại Việt Nam giai đoạn hiện nay	14
1.3. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan	21
Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	24
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	24
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	24
2.1.1.1. Vị trí địa lý	24
2.1.1.2. Địa hình, thổ nhưỡng	24
2.1.1.3. Khí hậu, Thủy văn.....	25

2.1.1.4. Tài nguyên, khoáng sản	26
2.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	27
2.1.2.1. Về kinh tế - xã hội.....	27
2.1.2.2. Về kết cấu hạ tầng.....	30
2.1.2.3. Về dân số và lao động	31
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	32
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	32
2.3.1. Chọn điểm nghiên cứu	32
2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin	32
2.3.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	33
2.3.4. Phương pháp phân tích.....	33
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	35
2.4.1. Hệ thống chỉ tiêu về nguồn lực	35
2.4.2. Hệ thống chỉ tiêu về kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh	35
2.4.3. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sản xuất kinh doanh	35
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	36
3.1. Thực trạng phát triển hợp tác xã trên địa bàn huyện Na Hang	36
3.1.1. Quá trình phát triển hợp tác xã huyện Na Hang	36
3.1.2. Tình hình hoạt động của các tổ hợp tác	42
3.1.3. Tình hình hoạt động của các HTX nông nghiệp.....	42
3.1.4. Các Hợp tác xã phân theo địa bàn hoạt động.....	43
3.1.5. Các Hợp tác xã theo lĩnh vực hoạt động.....	44
3.2. Kết quả nghiên cứu các HTX nông nghiệp tại huyện Na Hang	45
3.2.1. Công tác tổ chức quản lý và trình độ cán bộ trong các HTX nông nghiệp ...	45
3.2.2. Tài sản vốn quỹ của các hợp tác xã nông nghiệp.....	47
3.2.3. Tình hình cấp ĐKKD và con dấu của các HTX nông nghiệp	49
3.2.4. Trình độ quản lý của các HTX nông nghiệp.....	50
3.2.5. Thực trạng về sử dụng lao động tại các HTX nông nghiệp.....	52

3.2.6. Thực trạng về đóng BHXH của các HTX Nông nghiệp.....	54
3.2.7. Thực trạng cơ sở vật chất của các HTX nông nghiệp.....	55
3.2.8. Kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh của các HTX nông nghiệp.....	56
3.2.9. Kết quả thực hiện nghĩa vụ thuế đối với nhà nước	61
3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của cá HTX nông nghiệp ở huyện Na Hang.....	61
3.3.1. Định hướng phát triển HTX nông nghiệp ở huyện Na Hang.....	61
3.3.1.1. Cơ sở của những định hướng	61
3.3.1.2. Định hướng và mục tiêu nâng cao hiệu quả hoạt động của các Hợp tác xã trên địa bàn huyện Na Hang	63
3.3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động Hợp tác xã nông nghiệp ở huyện Na Hang	66
3.3.2.1. Giải pháp về đổi mới chính sách đào tạo, nâng cao trình độ chuyên môn cho cán bộ quản lý Nhà nước và cán bộ quản lý của các Hợp tác xã	66
3.3.2.2. Giải pháp tăng cường sự lãnh đạo của Nhà nước đối với Hợp tác xã nông nghiệp	66
3.3.2.3. Nâng cao vai trò của Liên minh Hợp tác xã trong phát triển kinh tế hợp tác	70
3.3.2.4. Giải pháp đổi mới công tác quản lý tài chính và thực hiện tốt chế độ kế toán trong các hợp tác xã.....	71
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	72
1. Kết luận	72
2. Kiến nghị	73
TÀI LIỆU THAM KHẢO	76
PHỤ LỤC	78

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
HTX	: Hợp tác xã
CNXH	: Chủ nghĩa xã hội
CNTB	: Chủ nghĩa tư bản
CNH, HĐH	: Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
HTX NN	: HTX nông nghiệp
HTXPNN	: HTX Phi nông nghiệp
THT	: Tổ hợp tác
KTHT	: Kinh tế hợp tác
KTTT	: Kinh tế tập thể
ICA	: Liên minh HTX Quốc tế
LMHTXVN	: Liên minh HTX Việt Nam
LMHTXTQ	: Liên minh HTX tỉnh Tuyên Quang
UBND	: Ủy ban nhân dân
UBT ¹ MTTQVN	: Ủy ban mặt trận tổ quốc Việt Nam
NN	: Nông nghiệp
ND	: Nông dân
NT	: Nông thôn
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
LHQ	: Liên hiệp quốc
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Cơ cấu kinh tế huyện Na Hang giai đoạn 2015 -2017.....	27
Bảng 2.2.	Kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội năm 2017	29
Bảng 3.1.	Tình hình chuyển đổi và thành lập mới hợp tác xã nông nghiệp giai đoạn 2015 - 2017	42
Bảng 3.2:	HTX nông nghiệp theo địa bàn hoạt động.....	43
Bảng 3.3.	HTX theo lĩnh vực hoạt động	44
Bảng 3.4:	Số lượng và trình độ cán bộ quản lý HTX nông nghiệp.....	46
Bảng 3.5.	Tình hình vốn quỹ của các HTX nông nghiệp.....	48
Bảng 3.6.	Tình hình ĐKKD và con dấu của các HTX nông nghiệp.....	49
Bảng 3.7.	Trình độ cán bộ quản lý các HTX nông nghiệp	50
Bảng 3.8.	Số lượng lao động tại các HTX nông nghiệp	53
Bảng 3.9.	Tình hình đóng BHXH của các HTX Nông nghiệp	54
Bảng 3.10.	Số lượng các hợp tác xã đã có trụ sở	55
Bảng 3.11.	Doanh thu của các HTX nông nghiệp	56
Bảng 3.12.	Tình hình lợi nhuận của các HTX nông nghiệp	57
Bảng 3.13.	Thu nhập BQĐN/tháng của các lao động tại HTX nông nghiệp ..	58
Bảng 3.14.	Kết quả xếp loại hợp tác xã nông nghiệp	60

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN THẠC SỸ

Họ và tên: **Nguyễn Xuân Bạch**

Sinh ngày 22/11/1979

Mã HV: TNU17860620115058

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8620115

Khóa học: Tháng 5/2017

Cơ quan công tác: Ủy ban nhân dân xã Côn Lôn, huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đinh Ngọc Lan

1. Tên luận văn

Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang.

2. Lý do chọn đề tài

Hợp tác xã là nhân tố quan trọng trong việc phát triển kinh tế - xã hội, huy động các nguồn lực xã hội vào sản xuất kinh doanh, tạo thêm việc làm, cải thiện đời sống nhân dân, góp phần giữ vững ổn định chính trị, xã hội tại địa phương, là chỗ dựa tin cậy của các hộ sản xuất nhỏ, kinh tế hộ gia đình. Đây cũng là nội dung quan trọng, góp phần hoàn thành mục tiêu thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới.

Sự hình thành và phát triển của Hợp tác xã nhằm mục đích phát huy sức mạnh của các thành viên cùng nhau thực hiện có hiệu quả các hoạt động sản xuất kinh doanh, tăng sức cạnh tranh, nâng cao thu nhập cho xã viên và người lao động, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Đó cũng là yêu cầu của hoạt động sản xuất, kinh doanh trong nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế.

Trong điều kiện Na Hang còn là một huyện nghèo, cơ cấu kinh tế chủ yếu là kinh tế nông nghiệp. Đảng bộ và chính quyền huyện luôn quan tâm, nỗ lực đưa các nghị quyết, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế tập thể vào cuộc sống và đã thu được những kết quả quan trọng. Số lượng